

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Zonkovou ve věci

žalobce: **N. T. D.**
státní příslušnost Vietnam
toho času pobýtem ZZC Vyšní Lhoty, Vyšní Lhoty 234,
739 51 Vyšní Lhoty

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 12. 2024, č. j. OAM-1579/VL-VL12-HA13-2024, ve věci udělení mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Napadené rozhodnutí, žalobní námitky

1. Žalobou ze dne 16. 1. 2025 došlou soudu dne 22. 1. 2025 domáhá se žalobce, aby soud vydal rozhodnutí, kterým by zrušil rozhodnutí žalovaného č.j. OAM-1579/VL-VL12-HA13-24 ze dne 30. 12. 2024, kterým nebyla žalobci dle § 12, § 13, § 14, 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. udělena mezinárodní ochrana.

2. Svou žalobu žalobce odůvodnil tím, že toto rozhodnutí napadá v celém rozsahu pro jeho nesprávnost, neboť se jím žalobce cítí být zkrácen na svých právech. Žalobce nesouhlasí se závěrem, že rozhodnutí žalovaného vychází z řádně a dostatečně zjištěného stavu věci a má oporu v podkladových materiálech.
3. Žalobce ve správním řízení uvedl okolnosti, které mu znemožňují návrat do země původu (délka jeho přechozího pobytu v České republice, špatná ekonomická situace ve Vietnamu a s tím nemožnost zajištění životních a bytových potřeb). Správní orgán však tato tvrzení hodnotil pouze z hlediska, zda se jedná o skutečnosti svědčící o tom, zda by žalobce mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Žalobce dále odkazoval na judikaturu NSS – rozhodnutí sp. zn. 1 Azs 596/2007-17 ze dne 18. 3. 2009, podle které se správní orgán měl povinnost rozhodnout o existenci překážky vycestování a přesvědčivě se v odůvodnění vypořádat s otázkou, zda v případě stěžovatele neexistují skutečnosti, které by zakládaly povinnost aplikovat § 91 zákona o azylu.
4. S odkazem na čl. 8 Úmluvy, rozhodnutí NSS ze dne 28. 11. 2008, č.j. 5 Azs 46/2008-71 a ze dne 29. 2. 2012, č.j. Azs 38/2011-47 dovozoval, že při stanovení rozsahu povinností státu je nutno zvážit konkrétní okolnosti a posoudit, zda se nejedná o případ, kdy by nepřiměřeným zásahem do rodinného a soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování. Žalovaný v rozhodnutí uvedl, že žalobce má možnost svůj pobyt v České republice legalizovat primárně prostřednictvím zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Žalobce poukázal na rozsudek NSS sp. zn. 5 Azs 7/2012 ze dne 25. 1. 2013, z něhož plyne, že je v daném případě na místě se zabývat i důvody, které vedly k zamítnutí žádosti o dlouhodobý pobyt. Ačkoli žalobce v průběhu správního řízení opakovaně uváděl důvody odkazující na jeho pobyt na Slovensku, žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí k této otázce nevyjádřil a tyto důvody nezhodnotil. Nemůže tak obstát závěr, že vycestování žalobce nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce.
5. Žalobce dále namítal s odkazem na judikaturu správních soudů, že žalovaný dostal jen částečně své povinnosti zjistit řádně informace o zemi původu, kdy při svém rozhodnutí vycházel pouze z informace o zemi původu, a to Informace OAMP – Bezpečnostní a politická situace ve Vietnamu ze dne 4. 6. 2024, přičemž tyto informace splňují kritérium aktuálnosti, avšak nejedná se o zprávy z různých zdrojů, nebylo použito zpráv v maximální možné míře a zejména tyto zprávy o zemi původu OAMP není veřejně dohledatelná. Touto informací disponuje pouze samotný správní orgán, jsou zpracovávány na základě poznatků pracovníků OAMP vyslaných na zastupitelské úřady po krátké časové období. Při hodnocení důvodů pro udělení doplňkové ochrany vycházel žalovaný z totožných informací. K datu vydání napadeného rozhodnutí tak většina informací nebyla dohledatelná, transparentní, ověřená z různých zdrojů a relevantní.
6. Žalobce dále namítal, že žalovaný se vůbec nevyjádřil k situaci ve Vietnamu v případě návratu žadatelů, kteří se snažili získat azyl v zahraničí. Konkrétně správní orgán uvedl, že nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žadateli v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Žalobce odkazoval na zprávu Freedom House, z níž vyplývá, že vietnamští občané, kteří jsou repatriováni poté, co se snažili získat azyl v zahraničí, mohou být šikanováni nebo uvězněni podle trestního

zákoníku, dochází k odsouzení v trestům odnětí svobody v trvání dva až čtyři roky. Vietnam je řazen mezi autoritářské země, kde jsou systematicky odpírána politická a jiná práva, tyto skutečnosti nebyly správním orgánem nijak zohledněny. Žalobce odkázal na rozhodnutí NSS sp. zn. 6 Azs 50/2003-896 ze dne 24. 2. 2004 a sp. zn. 1 Azs 227/2017-33. Žalovaný tak nesprávně posoudil možnost udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., právě s ohledem na jím citované informace o věznění žadatelů o azyl ve Vietnamu a hrozící riziko této vážné újmy žalobce v případě návratu do Vietnamu.

Stanovisko žalovaného

7. Žalovaný s žalobou nesouhlasil, což vyjádřil podáním ze dne 24. 1. 2025, navrhoval její zamítnutí. Uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany jmenovaného je legalizace jeho pobytu na území ČR, neboť v ČR chce zůstat se svou rodinou, žít zde a pracovat. Také si potřebuje vyřídit své záležitosti související s jeho podnikáním a pobytem na Slovensku.
8. Správní orgán nesouhlasí s obsahem žalobních námitek, neboť nedokládají namítaná porušení zákonných ustanovení. Správní orgán uvádí, že vzal v úvahu všechny skutečnosti tvrzené žalobcem a přihlédl k nim a zároveň shromáždil dostupné adekvátní informace o situaci v zemi původu žalobce, přičemž v zájmu objektivního posouzení situace žalobce vycházel z dostatečně širokého informačního základu. Pro řízení před soudem odkázal na obsah spisového materiálu shromážděného ve věci a na vydané rozhodnutí.

Zjištění ze správního spisu

9. Žalobce dne 21. 11. 2024 požádal v České republice o udělení mezinárodní ochrany.
10. Ze spisu je patrné, že žádosti předcházelo *rozhodnutí Krajského ředitelství policie Středočeského kraje – odboru cizinecké policie č.j. KRPS-177654-38/ČJ-2023-010022 ze dne 12. 9. 2023*, kterým bylo rozhodnuto o správním vyhoštění žalobce a byla stanovena doba, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, v trvání jednoho roku. Bylo zjištěno, že žalobce nemá na území České republiky žádné platné oprávnění k pobytu, bylo zjištěno, že měl vydané povolení k pobytu na území Slovenské republiky do 3. 7. 2023, jeho manželka a děti měli tamtéž vydané povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny platné rovněž do 3. 7. 2023. Na straně 6 rozhodnutí se správní orgán dle § 119a odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb. vypořádal s otázkou, zda by vyhoštění žalobce nebyl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života a podle § 174a téhož zákona posuzoval přiměřenost dopadů rozhodnutí, se závěrem, že takové skutečnosti zjištěny nebyly. Vyšel z tvrzení žalobce, že pokud by bylo třeba, jeho manželka, se kterou žije žalobce na Slovensku, a děti by mohly cestovat společně s ním do Vietnamu, žádná překážka jim nebrání. Na území ČR má bratra, nejsou na sobě nijak závislí, mohl by přijet do Vietnamu, žádná překážka mu v tom nebrání. Ve Vietnamu se žalobce má kam vrátit, finanční prostředky na to má. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 10. 10. 2023. Žalobci byla stanovena doba k vycestování do země státního občanství žalobce nebo do třetí země, kde je oprávněn pobývat nebo která ho přijme, do 30 dnů od právní moci rozhodnutí, s tím, že dle § 120a zákona č. 326/1999 Sb., se na žalobce, státní příslušnosti Vietnam, nevztahují důvody znemožňující vycestování. Žalobce byl zařazen do seznamu nežádoucích osob na dobu od 11. 10. 2023 do 31. 12. 2999. Rozhodnutí bylo doručeno žalobci dne 29. 9. 2023.

11. *Rozhodnutím Policie ČR Krajského ředitelství policie Pardubického kraje – odboru cizinecké policie* č.j. KRPE-102451-27/ČJ -2024-170022 ze dne 14. 11. 2024, které nabylo právní moci téhož dne, byl žalobce zajištěn dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb. za účelem vycestování.
12. *Žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 11. 2024* žalobce tzv. zajistil dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Dobu trvání zajištění žalovaný stanovil do 10. 3. 2025.
13. K žádosti o mezinárodní ochranu žalobce dne 28. 11. 2024 poskytl údaje, z nichž vyplývá, že je vietnamské státní příslušnosti, národnosti kinh, bez náboženského přesvědčení, nebyl členem žádné politické strany ani nebyl nijak politicky aktivní. Je ženatý, má 3 syny a jednu dceru, všichni st. příslušnosti Vietnam, dvě děti žijí v Česku (syn ročník 2010 a dcera ročník 2018), narozeny jsou ve Vietnamu a žijí na Slovensku, dvě děti – syny (ročník 2014 a 2015) - má s jinou ženou, žijí ve Vietnamu, jsou narozeni v Angole. Z Vietnamu vycestoval letecky v červnu 2018 s pasem a cestovním vízem za účelem zaměstnání, od té doby je na území Schengenského prostoru. Pobýval v Jihlavě a potom od roku 2020 žil a podnikal na Slovensku v Bratislavě. Do České republiky přicestoval naposledy ze Slovenska 14. 11. 2024 za svým bratrem a dětmi, které u něj střídavě bydlí.

Žalobce se cítí zdrav, s ničím se neléčí. Má dlouhodobý pobyt na Slovensku za účelem podnikání. Nebylo a není proti němu vedeno trestní stíhání (v ČR ani v zahraničí). Chce zůstat v České republice se svou rodinou, žít a pracovat. Potřebuje si vyřídit své záležitosti na Slovensku.

14. Pohovor k žádosti o mezinárodní ochranu žalovaný s žalobcem vedl téhož dne. Žalobce zopakoval údaje poskytnuté k žádosti. Doplnil, že ve Vietnamu bydlel v jejich domku na sdělené adrese s manželkou a dvěma dětmi. Upřesnil, že on s manželkou žijí nyní v Bratislavě a dvě děti jsou v ČR u jeho bratra, během školní docházky. O prázdninách jsou s nimi na Slovensku. Žalobce byl asi 6 let pracovat v Angole na pracovní vízum, pak se vrátil asi v roce 2016 nebo 2017 do Vietnamu, kde ihned požádal o pracovní vízum do ČR. Chvilí pracoval jako dělník v Motorpal v Jihlavě, poté se rozhodl podnikat, a proto v roce 2020 vycestoval na Slovensko, kde požádal o povolení k pobytu za účelem podnikání. Má tam svůj obchod s textilem. Aktuálně má požádáno o prodloužení pobytu, neví, v jakém je to stavu. Do České republiky odcestoval 1. 6. 2018 letecky z Vietnamu, se svým pasem a českým pracovním vízem do června 2020. Odcestoval v roce 2012 do Angoly i v roce 2018 do ČR za práci. Do Vietnamu se od té doby nevrátil. Vycestoval bez problémů. Původně chtěl do České republiky a tam pracovat, nakonec se usadil v Bratislavě, začal tam podnikat a manželka za ním přijela na Slovensko. Obchodují s manželkou s textilem. Upřesnil, že o mezinárodní ochranu v ČR požádal, protože ho zadrželi tady kvůli nelegálnímu pobytu a on zde chce zůstat kvůli dětem a rodině a musí si na Slovensku vyřídit pobyt a podnikání. Neměl žádné konkrétní problémy ve vlasti se státními ani bezpečnostními orgány. V České republice měl řádné pracovní povolení, na Slovensku také měl povolení. Nevěděl, jestli mu bylo někdy uděleno správní vyhoštění z území ČR, byl řešen policií kvůli pobytu v roce 2023, ale rozhodnutí nedostal. Opakovaně jezdil do ČR. O mezinárodní ochranu až po zadržení policií požádal, protože byl přesvědčen, že má všechno v pořádku a nechce odjet do Vietnamu. Ve vlasti nebyl trestně stíhán, má čistý rejstřík trestů. Problémy kvůli uplatňování politických práv a svobod, kvůli rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině nebo politickému přesvědčení neměl. Na území Slovenska má manželku a na území ČR dvě děti a bratra, v Benešově nad Ploučnicí. Nevěděl, jak by to dopadlo při

návratu do Vietnamu, asi špatně, není tam práce, musel by se vrátit k rodičům. Chce zde zůstat, má tady rodinu a na Slovensku podnikání. Dále neměl, co by dodal, nechtěl ani doložit k žádosti doklady či jiné materiály.

15. Jako podklad pro vydání rozhodnutí žalovaný zajistil zprávu o Vietnamu věnující se situaci v zemi. Zohledňuje stav k červnu 2024. Konkrétně se jedná o *Informaci OAMP ze dne 4. 6. 2024 ve věci bezpečnosti a politické situace v zemi, vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv*.
16. Ve správním spise se nachází i opis z evidence rejstříku trestů žalobce, v něm jsou zaznamenána dvě odsouzení žalobce.
17. Žalobce se s podklady rozhodnutí seznámil dne 3. 12. 2024. Nenavrhoval doplnění podkladů a neuvedl žádné další informace ke své žádosti o mezinárodní ochranu.
18. Žalovaný má v napadeném rozhodnutí za to, že tvrzeným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu žalobce je legalizace jeho pobytu na území České republiky, neboť zde v ČR chce zůstat se svou rodinou, žít zde, pracovat, také si potřebuje vyřídit své záležitosti související s jeho podnikáním a pobytem na Slovensku. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobci nesvědčí žádný z azylově relevantních důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, nesvědčí mu ani žádný důvod doplňkové ochrany. Napadené rozhodnutí žalobce převzal dne 3. 1. 2025.

Posouzení soudem

19. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“, ve spojení s § 32 odst. 9 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu – dále v textu jen „zákon o azylu“) a ve věci rozhodoval bez jednání, kdy žalovaný s tímto postupem souhlasil a žalobce se ve stanovené lhůtě k výzvě soudu nevyjádřil, proto má soud zato, že rovněž s tímto postupem souhlasí (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
20. Žaloba není důvodná.
21. Žalobce v žalobě namítal, že ve správním řízení uvedl okolnosti, které mu znemožňují návrat do země původu (délka jeho přechozího pobytu v České republice, špatná ekonomická situace ve Vietnamu a s tím nemožnost zajištění životních a bytových potřeb). Správní orgán však tato tvrzení hodnotil pouze z hlediska, zda se jedná o skutečnosti svědčící o tom, zda by žalobce mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Žalobce odkazoval na judikaturu NSS – rozhodnutí sp. zn. 1 Azs 596/2007-17 ze dne 18. 3. 2009, podle které se správní orgán měl povinnost rozhodnout o existenci překážky vycestování a přesvědčivě se v odůvodnění vypořádat s otázkou, zda v případě stěžovatele neexistují skutečnosti, které by zakládaly povinnost aplikovat § 91 zákona o azylu. V tomto kontextu žalobce namítal, že ačkoli žalobce v průběhu správního řízení opakovaně uváděl důvody odkazující na jeho pobyt na Slovensku, žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí k této otázce nevyjádřil a tyto důvody nezhodnotil. Nemůže tak obstát závěr, že vycestování žalobce nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce.
22. K tomuto soud uvádí, že překážky k vycestování upravoval § 91 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném do 31. 8. 2006, kdy bylo toto ustanovení zrušeno zákonem č. 165/2006 Sb. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, sp. zn. 5 Azs 83/2008, plyne, že „Pokud žalobce namítá v žalobě proti rozhodnutí správního

orgánu ve věci mezinárodní ochrany, že měly být shledány překážky vycestování podle § 91 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, přestože se na jeho věc vztahuje již znění zákona o azylu po novele č. 165/2006 Sb., jíž byl § 91 zrušen, je krajský soud povinen interpretovat tuto žalobní námitku ve světle nového právního institutu, jímž byly překážky vycestování nabrázeny (byť ne zcela), a tedy přezkoumat rozhodnutí správního orgánu i z hlediska možného udělení doplňkové ochrany (§ 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, po novele č. 165/2006 Sb.).“

23. V návaznosti na právé uvedené tak soud přezkoumal závěr žalovaného, že u žalobce nejsou splněny důvody k udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, kdy všechny námitky žalobce směřovaly právé proti tomuto závěru.
24. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu v účinném znění doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
25. Podle odstavce 2 téhož ustanovení se za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.
26. K tomuto žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že žadatel neuvedl a ani správní orgán nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žadateli hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma formou trestu smrti nebo popravy, v kontextu žalobcem uváděných informací a údajů získaných z Informace OAMP, bezpečnostní a politická situace v zemi Vietnam, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 4. 6. 2024, které citoval, žalovaný nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy; současně v zemi původu žalobce neprobíhá ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno hodnotit ve vztahu k žalobci za vážnou újmu ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
27. Při posouzení této námitky soud na tomto místě odkazuje na závěry vyjádřené v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č.j. 7 Azs 186/2022 – 48 ze dne 15. 2. 2024: „Doplňkovou ochranu na základě § 14a odst. 2 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném do 30. 6. 2023, bylo možné udělit i) cizinci, kterému by v případě jeho vycestování z České republiky hrozila ve státě jeho původu vážná újma, ii) která svou intenzitou nemusí dosahovat intenzity újmy předvídané v § 14a odst. 2 písm. a) až c) zákona o azylu a iii) s ohledem na hrozbu této vážné újmy by vycestování cizince znamenalo porušení mezinárodních závazků České republiky.“
28. V odůvodnění tohoto rozhodnutí je dále rozvedeno:
29. „Takovou situací by byla kupříkladu hrozba – vztahující se ve všech případech k zemi žadatelova původu – podrobení se povinnosti dětské práce (jež je v přímém rozporu např. s čl. 4 Úmluvy, Úmluvou o nucené nebo povinné práci či Úmluvou o právech dítěte), nucenému sňatku (v přímém rozporu např. s čl. 8 a 12 Úmluvy či Úmluvou o odstranění

všech forem diskriminace žen), odsouzení za jednání, které v době, kdy bylo spácháno, nebylo trestným činem (v rozporu např. s čl. 7 Úmluvy; viz rozsudek ESLP z 12. 7. 2022, stížnost č. 38825/16, č. 29722/18 a č. 12920/20, *Kotlyar proti Rusku*, bod 34), či odmítnutí provedení lékařského zákroku navzdory riziku vážné újmy na zdraví (v rozporu s čl. 8 Úmluvy; viz rozsudek ESLP z 20. 3. 2007, stížnost č. 5410/03, *Tysiác proti Polsku*). Navrácení takového žadatele by v těchto situacích skutečně bylo v rozporu s citovanými pozitivními závazky České republiky, z nichž plynou extrateritoriální účinky [k „extrateritoriálním účinkům“ srov. např. Kosař, D. Komentář k § 14a (Doplňková ochrana z důvodu nebezpečí vážné újmy). In: Kosař, D., Molek, P., Honusková, V., Jurman, M. a Lupačová, H. *Zákon o azylu: Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2010, dostupné v systému ASPI]. Zároveň by takovému žadateli nebylo možné udělit doplňkovou ochranu dle § 14a odst. 2 písm. a) až c) zákona o azylu, neboť by se nejednalo o žádnou ze situací v nich upravených. Ostatně i sám NSS již například judikoval, že únos za účelem nuceného sňatku v zemi původu by porušoval mezinárodní závazky ČR, konkrétně čl. 8 Úmluvy, a byl by důvodem pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu (rozsudek z 19. 6. 2023, č. j. 5 Azs321/2022-58, body 29 a 30).

Eurokonformní výklad § 14a zákona o azylu nezbavuje zákonodárce povinnosti, aby jinými prostředky (národní právní úpravou) chránil cizince při vycestování i proti vážné újmě nastalé v důsledku vnitrostátní situace, a to s ohledem na právem chráněné vazby, které si zde vytvořil. Bylo by naopak žádoucí, aby zákonodárce širěji pamatoval i na případy, které nespadají pod azylovou ani doplňkovou ochranu, jak ostatně omezeně činí u národního humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu). Nemůže tak ale činit prostřednictvím rozšiřování doplňkové ochrany v rozporu s její logikou, protože tato vychází z unijního práva, kterým je národní zákonodárce při implementaci doplňkové ochrany významně limitován.

... V současné době je ochrana před vycestováním jako takovým, s ohledem na právem chráněné vazby cizince v ČR a možné negativní důsledky jejich narušení, poskytována až v řízeních o uložení povinnosti vycestovat a v řízeních o vyhoštění. V řízení o vyhoštění je ostatně Česká republika povinna, v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, zkoumat, zda by vyhoštění nebylo v rozporu s některými ze základních práv zaručených Úmluvou. Zjistí-li správní orgány, že by v důsledku vyhoštění k takovému zásahu došlo, mohou k vyhoštění přikročit jen prokáží-li, že tento zásah je přiměřený sledovaným cílům, a odpovídá „naléhavé společenské potřebě“ (viz např. rozsudek ESLP z 9. 4. 2019, stížnost č. 23887/16, *I. M. proti Švýcarsku*, bod 72 a judikatura tam citovaná). Jsou rovněž povinny zkoumat řadu kritérií pro posuzování souladu zásahů do soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy, mezi která patří mj. nejlepší zájem dítěte či dětí cizince, jakož i pevnost sociálních, kulturních a rodinných vazeb v hostitelské zemi a v zemi původu (rozsudek ESLP z 18. 10. 2006, stížnost č. 46410/99, *Üner proti Nizozemsku*, body 57 a 58). Přestože se takové řešení nemusí jevit jako nejlepší či nejvhodnější, rozšířený senát nemá možnost aprobovat výklad § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, který by byl v rozporu s požadavky unijního práva, tedy podstatou a logikou mezinárodní ochrany, jak je vyložila judikatura Soudního dvora. Případná změna právní úpravy je primárně na zákonodárci.

30. V souladu se shora citovanými závěry, ke kterým v této věci dospěl rozšířený senát, lze doplňkovou ochranu dle shora uvedeného ustanovení udělit mj. cizinci, který by byl vážně ohrožen na soukromém a rodinném životě *v zemi jeho původu*. Správní orgán proto nebyl při posuzování žádosti žalobkyně o doplňkovou ochranu pro porušení čl. 8 Úmluvy povinen

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. M. P.

bez vazby na stát původu zkoumat její sociální a rodinné vazby na území ČR, jejich pevnost a dopady vycestování na tyto vazby či možnost žalobkyně získat nějakou formu pobytového oprávnění na území ČR dle zákona o pobytu cizinců. Nedostatek těchto zjištění ohledně „vnitrostátní“ újmy tedy sám o sobě nemá za následek nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatečné zjištění skutkového stavu. Relevantní újmu by mohla představovat pouze újma ve státě jejího původu.“

31. Soud má zato, že tyto závěry je tím spíš možné použít i k posouzení tohoto případu, dle azylového zákona ve znění účinném po 30. 6. 2023, jak byl citován shora, kdy bylo v odstavci 2 předmětného ustanovení zrušeno písm. d), dle kterého se za vážnou újmu se podle tohoto zákona považovalo, i stav, kdy by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
32. Je pravdou, že se žalovaný nevypořádal s tvrzeními žalobce, kterými odkazoval na svůj pobyt na Slovensku. K tomuto však nebyl povinen, neboť i dle předchozí právní úpravy relevantní by byla otázka, zda by byl žalobce vážně ohrožen na soukromém a rodinném životě *v zemi jeho původu*, což žalobce ani obecně v průběhu azylového řízení netvrdil. Slovy shora citovaného ustanovení žalovaný nebyl při posuzování žádosti žalobce ve vztahu k čl. 8 Úmluvy povinen *bez vazby* na stát původu zkoumat jeho sociální a rodinné vazby na území ČR, jejich pevnost a dopady vycestování na tyto vazby či možnost žalobce získat nějakou formu pobytového oprávnění na území ČR dle zákona o pobytu cizinců. Proto soud hodnotí tuto námitku žalobce nedůvodnou.
33. Nad rámec uvedeného soud poukazuje pouze pro úplnost na obsah shora citovaného rozhodnutí Krajského ředitelství policie Středočeského kraje – odboru cizinecké policie č.j. KRPS-177654-38/ČJ -2023-010022 ze dne 12. 9. 2023, kterým bylo rozhodnuto o správním vyhoštění žalobce, ve kterém se tento správní orgán na straně 6 rozhodnutí dle § 119a odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb. vypořádal s otázkou, zda by vyhoštění žalobce nebyl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života a podle § 174a téhož zákona posuzoval přiměřenost dopadů rozhodnutí, se závěrem, že takové skutečnosti v kontextu žalobcem uváděných skutečností zjištěny nebyly.
34. Žalobce dále namítal, že žalovaný při hodnocení důkazů vycházel pouze z Informace OAMP, bezpečnostní a politická situace v zemi Vietnam, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 4. 6. 2024, kdy se jedná o informace sice aktuální, avšak nejsou dohledatelné, transparentní a ověřené z různých zdrojů.
35. S tímto hodnocením dokumentu žalobcem soud nesouhlasí. Uvedený dokument zrcadlí stav v zemi původu žalobce k červnu 2024, lze jej považovat za aktuální. Použitými zdroji a podkladem pro zprávu jsou například informace Amnesty International, australská vláda, Agentura EU pro azyl či Ministerstva zahraničních věcí USA, Freedom House, z Informace rovněž vyplývá, že jde o dokumenty veřejné, dostupné na internetu. Hodnocení bezpečnostní situace ve Vietnamu provedené žalovaným tak vyhovuje požadavkům uvedeným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008-71, podle kterého „*informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.*“ Nad to soud poukazuje na skutečnost, že žalobce byl seznámen s tímto dokumentem dne 3. 12. 2024 jako s podkladem pro rozhodnutí žalovaného, žádné námitky nevzněl ani nenavrhla doplnění podkladů.

36. Dále žalobce namítal, že se žalovaný nevyjádřil vůbec k situaci ve Vietnamu v případě návratu žadatelů, kteří se snažili získat azyl v zahraničí; odkazoval na zprávy Freedom House, z nichž vyplývá, že vietnamští občané, kteří jsou repatriováni poté, co se snažili získat azyl v zahraničí, mohou být šikanováni nebo uvězněni podle trestního zákoníku, dochází k odsouzení v trestům odnětí svobody v trvání dva až čtyři roky. Vietnam je řazen mezi autoritářské země, kde jsou systematicky odpírána politická a jiná práva, tyto skutečnosti nebyly správním orgánem nijak zohledněny.
37. Z dokumentu Informace OAMP, bezpečnostní a politická situace v zemi Vietnam, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 4. 6. 2024, který byl podkladem pro rozhodnutí žalovaného je uvedeno pod bodem 4 nazvaným Možnost vycestování a návratu do vlasti, že „Ústava zaručuje svobodný vnitřní pohyb, cestování do zahraničí, emigraci a repatriaci, avšak vláda omezuje pohyb některých jedinců, obzvláště těch, kteří byli odsouzeni v souvislosti s přestupkem proti národní bezpečnosti, případně těch, kteří vyjadřují kritiku vůči vládě.“, pod bodem 5 „Spolupráce s UNHSC, azylový systém: „Vláda někdy spolupracovala s Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a dalšími humanitárními organizacemi ohledně zacházení s uprchlíky, navracejícími se uprchlíky, žadateli o azyl, stejně jako s dalšími osobami hodnými pozornosti- Zákon neumožňuje udělení azylu nebo uprchlického statusu a vláda neměla vytvořený žádný systém pro poskytování ochrany uprchlíkům.“
38. Žalobcem tvrzené skutečnosti z tohoto dokumentu nijak neplynou. Pokud se žalobce v žalobě dovolával obsahu zprávy Freedom House, tuto nijak blíže neoznačil ani nedoložil. Soud na tomto místě opět poukazuje na skutečnost, že žalobce byl seznámen s tímto dokumentem dne 3. 12. 2024 jako s podkladem pro rozhodnutí žalovaného, žádné námítky nevzněl, ani nenavrhл doplnění podkladů.
39. Soud dále konstatuje, že v napadeném rozhodnutí žalovaný dále zkoumal, zda nejsou naplněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu. Žalovaný vysvětlil, že žádnému rodinnému příslušníkovi žalobce nebyla udělena doplňková ochrana v České republice, k doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny tak nebylo možné přistoupit. Jeho závěr je tak správný.
40. Soud závěrem ve shodě se žalovaným shrnuje, že žalobce netvrdil ve správním řízení ani žádný azylově relevantní důvod a z jeho výpovědi před správním orgánem je zřejmé, že žádost o azyl podal s cílem, aby mohl zůstat v České republice, být se svou rodinou, žít a pracovat, potřebuje si vyřídit své záležitosti na Slovensku. Žalobce pobýval na území České republiky bez platného pobytového oprávnění a žádost o mezinárodní ochranu uplatnil v časové návaznosti na své zajištění za účelem realizace rozhodnutí o svém správním vyhoštění.
41. Mezinárodní ochrana je specifickým institutem sloužícím k ochraně osob před porušováním jejich základních práv v zemi původu, a nikoliv k legalizaci pobytu. Skutečnost, že je žalobce ekonomickým migrantem nelze obcházet žádostí o udělení mezinárodní ochrany. Ze všech okolností případu, zejména pak ze samotné výpovědi žalobce a časových okolností souzené věci, je přitom jednoznačné, že skutečným důvodem podání žádosti není obava z pronásledování či vážné újmy v zemi původu. Žalobce ve svém azylovém příběhu nezmínil ničeho o tom, že by měl ve Vietnamu jakékoli problémy nebo obavy z návratu, kromě toho, že připouštěl, že by se mu po ekonomické stránce patrně nedařilo dobře, kdyby se vrátil do Vietnamu (dle jeho slov tam není práce, musel by se vrátit k rodičům. Případné zhoršení

ekonomické situace po návratu do vlasti původu není azylově relevantní (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 6. 2019, č. j. 4 Azs 68/2019-54).

42. Pro úplnost soud dodává, že nelze aplikovat ani § 32 odst. 9 zákona o azylu, podle kterého při posuzování žaloby ve věci mezinárodní ochrany soud zohlední i nové důležité skutečnosti, které nastaly po vydání rozhodnutí ministerstva, jedná-li se o takové skutečnosti, které se vztahují k možnému pronásledování nebo k hrozbě vážné újmy; v tomto rozsahu není soud vázán žalobními body. Žádné takové skutečnosti z obsahu spisu nevyplynuly ani nebyly tvrzeny.

Závěr a náhrada nákladů řízení

43. Jak vyplývá ze shora uvedeného, závěry správních orgánů se opírají o zákonné důvody a jsou správné. Žalobní námitky soud neshledal důvodné, a proto žalobu v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, jak uvedeno ve výroku ad. I tohoto rozhodnutí.
44. Výrok ad. II tohoto rozhodnutí je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. a skutečností, že procesně zcela úspěšnému žalovanému, kterému náleží právo na náhradu nákladů řízení, nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady dle obsahu spisu nevznikly. Žalobce byl ve věci zcela procesně neúspěšný. Proto soud rozhodl tak, že žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 3. března 2025

JUDr. Jana Zonková
samosoudkyně